

2011-05 -04

Dnr 43-2010:5011

Beslut för grundskola

efter tillsyn i Glömminge skola
i Mörbylånga kommun

2011-05-04

2 (12)

Dnr 43-2010:5011

Mörbylånga kommun
kommun@morbylanga.se

Rektorn vid Glömminge skola
glommingeskola@morbylanga.se

Tillsyn i Glömminge skola

Förskoleklass
Grundskola årskurs 1–6

Helhetsbedömning

Skolinspektionens tillsyn fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Granskningen avser inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolan. Istället har en bedömning gjorts av i vilken utsträckning skolan, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Beskrivningarna och bedömningarna i detta beslut grundas på de dokument som Glömminge skola och Mörbylånga kommun skickat in, de verksamhetsredogörelser de lämnat samt på de iakttagelser och intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten. I underlaget ingår också en enkätundersökning riktad till elever, föräldrar och personal genomförd i Skolinspektionens regi hösten 2010.

I Glömminge skola når flertalet av eleverna de nationella målen, men det finns elever på skolan som inte bedöms nå målen i alla ämnen. Skolan behöver således ytterligare förbättra sina insatser för att alla elever ska nå målen i samtliga ämnen. Förutsättningarna för att öka måluppfyllelsen är goda då skolan har tillgång till lärare som är utbildade för den undervisning de i huvudsak bedriver och en rektor som dels är förtrogen med undervisningen, dels följer upp undervisningen. Rektorerna måste dock se till att utarbetade åtgärdsprogram uppfyller författningarnas krav och att behov av studiehandledning på modersmål utreds.

Rektorerna måste också i större omfattning se till att den pedagogiska personalen arbetar efter de nationella målen och att undervisningen i samtliga ämnen tydligare utgår från målen i de nationella kursplanerna.

2011-05-04

3 (12)

Dnr 43-2011:5011

Skolinspektionen har i tillsynen av Glömminge skola identifierat följande brister som ska åtgärdas

- Trots vidtagna åtgärder ges inte alla elever möjlighet att nå lägst målen att uppnå i samtliga ämnen (Läroplan för det obligatoriska skolväsendet, förskoleklass och fritidshemmet, Lpo 94, 2.2 Kunskaper)
- Rektorn ser inte i tillräcklig omfattning till att den pedagogiska personalen arbetar utifrån de nationella målen (Lpo 94, 1 Den enskilda skolans utveckling, 2 Mål och riktlinjer, 2.8 Rektors ansvar)
- Individuella utvecklingsplaner med skriftliga omdömen uppfyller inte författningarnas krav (7 kap. 2 § grundskoleförordningen)
- Lärarna arbetar inte i tillräcklig omfattning med att anpassa undervisningen efter elevers behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande (Lpo 94, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, 2.2 Kunskaper)
- Åtgärdsprogram utarbetas inte i enlighet med författningarnas krav (5 kap. 1 § grundskoleförordningen)
- Studiehandledning på modersmål ges inte till elever i behov av det (5 kap. 2 § grundskoleförordningen)
- Skolans beslut om anpassad studiegång brister i kvalitet (5 kap. 10 § grundskoleförordningen)

Bedömningarna redovisas i bilaga 2

Rektor och Mörbylånga kommun har ansvar för att skolans brister åtgärdas. Redovisning ska lämnas till Skolinspektionen senast tre månader från den dag beslutet för Mörbylånga kommun meddelas. Skolinspektionen kommer då att följa upp beslutet. Skolinspektionen förutsätter dock att rektorn och Mörbylånga kommun snarast vidtar åtgärder för att rätta till bristerna.

Beslutet är fattat utifrån de bestämmelser som gällde vid beslutstillfället. Uppföljningen av detta beslut kommer dock att ske efter de skolförfattningar som börjar gälla den 1 juli 2011. Vid bedömningen av vidtagna åtgärder kommer därför hänsyn att tas till hur författningarna eventuellt har ändrats.

2011-05-04

4 (12)

Dnr 43-2011:5011

I ärendets slutliga handläggning har deltagit utredare Anette Bergstrand, utredare Rut Hård af Segerstad, utredare Sofia Lindstrand och undervisningsråd Johan Nilsson.

På Skolinspektionens vägnar

Allan Westerdahl
Enhetschef

Ronny Högberg
Utredare/Föredragande

Bilagor:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen och beskrivning av skolan

Bilaga 2 Tillsynsprotokoll och bedömningar för Glömminge skola

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför tillsyn i Mörbylånga kommun under våren 2011. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolor i kommunen. Skolinspektionen besökte Glömminge skola den 5 april 2011.

Varje skola får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar som rör den granskade skolan redovisas. När tillsynen har genomförts i hela kommunen sammanställs iakttagelser och bedömningar som rör huvudmannens ansvar för utbildningsverksamheten i ett kommunbeslut. Skolinspektionen kommer att följa upp vilka åtgärder som vidtagits i anledning av påtalade brister.

Tillsynen inriktas mot fyra huvudområden: måluppfyllelse och resultat, pedagogisk ledning och utveckling av skolan, skolans lärandemiljö samt enskild elevs rätt. Bedömningarna av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet.

Den nya skollagen trädde i kraft den 1 augusti 2010, men 1985 års skollag ska fortsätta att tillämpas fram till den 1 juli 2011. Det innebär att 1985 års skollag är utgångspunkten för Skolinspektionens tillsyn och granskning fram tills dess.

Underlaget för Skolinspektionens bedömning är dels dokument från kommunen och Glömminge skola, dels den information som samlats in under besöket. I Glömminge skola intervjuades rektorn, lärare och elever. I underlaget ingår också en enkätundersökning riktad till elever, föräldrar och personal genomförd i Skolinspektionens regi hösten 2010. Även annan information om kommunen och skolan från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts.

Rektorn har tagit del av och getts möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i beslutet.

Ytterligare information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats ([www.skolinspektionen.se/tillsyn & granskning](http://www.skolinspektionen.se/tillsyn%20och%20granskning)).

Beskrivning av skolan

Tabell 1: Antal elever på Glömminge skola

Glömminge skola	Antal elever
Förskoleklass	19
Grundskola, årskurs 1–6	132

Källa: Glömminge skola 2011-04-27

Glömminge skola är belägen i orten Glömminge, cirka 10 kilometer från Ölandsbron. Upptagningsområde är Algutsrum och Glömminge med omgivande småbyar. På skolan bedrivs undervisning i förskoleklass och årskurs 1–6. Klasserna är åldershomogena. Skolan har två arbetslag, ett arbetslag gällande förskoleklass till årskurs 2 och ett arbetslag gällande årskurs 3 till årskurs 6. Glömminge skolas verksamhet omfattar även förskoleverksamhet och skolbarnomsorg, vilka inspekteras på kommunövergripande nivå och beskrivs och bedöms i kommunbeslutet för Mörbylånga kommun.

Tillsynsprotokoll för Glömminge skola

Rutan under varje bedömningspunkt fylls endast i när Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs. Bedömningar och motiveringar för detta redovisas i det följande.

Måluppfyllelse och resultat

Kunskaper

Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Fokus på skolans uppdrag

Lärarnas bedömning och utvärdering

Rektorns ansvar för uppföljning och
utvärdering

Skolans lärandemiljö

Fokus på lärande

Tillit till elevens förmåga

Trygghet och studiero

Enskild elevs rätt

Bedömning

Undervisningstid och val

Särskilt stöd

Studie- och yrkesvägledning

Avgifter

Rektorns beslutsfattande

Bedömningar och motiveringar

Huvudområde: Måluppfyllelse och resultat

Bedömningsområde: Kunskaper

Bedömning:

Trots vidtagna åtgärder ges inte alla elever möjlighet att nå lägst målen att uppnå i samtliga ämnen.

Författningsstöd:

Läroplan för det obligatoriska skolväsendet, förskoleklassen och fritidshemmet (Lpo 94), 2.2 Kunskaper

Motivering:

I samband med Skolinspektionens tillsyn har rektorn på uppmaning gjort en sammanställning av elevernas måluppfyllelse i förhållande till kursplanernas mål i årskurs 3 och 5 för år 2009 och 2010. Enligt dessa uppgifter framgår att det finns elever som inte når målen i samtliga ämnen.

Vad gäller måluppfyllelsen i årskurs 3, år 2010, når drygt 84 procent av eleverna målen i svenska och drygt 95 procent når målen i matematik. I samma årskurs år 2009 når 88 procent av eleverna målen i svenska och 75 procent når målen i matematik. År 2010 har måluppfyllelsen således blivit högre i matematik, medan den har blivit lägre i svenska i jämförelse med år 2009.

Vad gäller måluppfyllelsen för årskurs 5, år 2010, når samtliga elever målen, med undantag för engelska, geografi och historia där 95 procent av eleverna når målen. År 2009 når eleverna målen i samtliga ämnen, förutom i svenska där 96 procent når målen.

Sammantaget framgår dock av skolans sammanställning av måluppfyllelsen att det finns behov av att genomföra ytterligare insatser för att förbättra elevernas möjlighet att uppnå målen för utbildningen.

Huvudområde: Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Bedömningsområde: Fokus på skolans uppdrag

Bedömning:

Rektorn ser inte i tillräcklig omfattning till att den pedagogiska personalen arbetar utifrån de nationella målen.

Författningsstöd:

Lpo 94, 1 Den enskilda skolans utveckling, 2 Mål och riktlinjer, 2.8 Rektors ansvar

Motivering:

I Glömminge skola har den pedagogiska personalen utifrån de nationella målen utarbetat lokala mål för flera ämnen. Enligt uppgifter av lärare och rektor används de lokala målen i undervisningen och bedömningen av elevens kunskapsutveckling. Skolinspektionen kan konstatera att det finns exempel där de lokala målen inte överensstämmer med de nationella i årskurs 3 och 5. Detta gäller exempelvis de lokala målen i de naturorienterade ämnena, vilka till övervägande del är formulerade i förhållande till ämnet biologi medan nationella mål som eleven ska ha uppnått i slutet av det femte skolåret i exempelvis fysik saknas.

Bedömningsområde: Lärarnas bedömning och utvärdering**Bedömning:**

Individuella utvecklingsplaner med skriftliga omdömen uppfyller inte författningarnas krav.

Författningsstöd:

7 kap. 2 § grundskoleförordningen

Motivering:

Lärarna i Glömminge skola har varje termin utvecklingssamtal med elever och vårdnadshavare. Skolan utarbetar individuella utvecklingsplaner (IUP) med skriftliga omdömen för samtliga elever, men dessa planer uppfyller inte författningarnas krav. I de exempel på IUP med skriftliga omdömen som Skolinspektionen tagit del av beskrivs inte alltid elevens kunskapsutveckling i relation till målen i varje ämne som eleven får undervisning i. Inom det naturorienterade respektive det samhällsorienterade ämnesblocket ska omdömen ges i varje ämne eleven får undervisning i. Om skolan bedriver en ämnesövergripande undervisning kan dock omdömen ges för respektive ämnesblock för de lägre årskurserna (årskurs 1-3).

Av de IUP med skriftliga omdömen som Skolinspektionen tagit del av finns också exempel där elevens kunskapsutveckling beskrivs på ett otydligt sätt. I detta avseende finns skriftliga omdömen där det endast anges att eleven har klarat hittills genomgångna moment eller att eleven klarat delmålen utan konkreta angivelser av vilka mål det handlar om.

I den framåtsyftande delen av planen framgår inte alltid skolans insatser för att stödja och stimulera elevens fortsatta kunskapsutveckling. Det finns även exempel på IUP där skolans insatser är alltför allmänt formulerade.

Se vidare Skolverkets allmänna råd och kommentarer om den individuella utvecklingsplanen med skriftliga omdömen (SKOLFS 2009:16).

Huvudområde: Skolans lärandemiljö**Bedömningsområde: Fokus på lärande****Bedömning:**

Lärarna arbetar inte i tillräcklig omfattning med att anpassa undervisningen efter elevers behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande.

Författningsstöd:

Lpo 94, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, 2.2 Kunskaper

Motivering:

Skollagen (1 kap. 2 §) föreskriver att utbildningen ska vara likvärdig. Normerna för likvärdigheten anges genom de nationella målen. En likvärdig utbildning innebär dock inte att undervisningen måste utformas på samma sätt överallt. Undervisningen ska anpassas till varje elevs förutsättningar och behov. Den ska med utgångspunkt i elevernas bakgrund, tidigare erfarenheter, språk och kunskaper främja elevernas fortsatta lärande och kunskapsutveckling. Därför kan undervisningen aldrig utformas lika.

Lärarna i Glömminge skola ger exempel på hur de anpassar undervisningen i vissa ämnen till elever i behov av extra utmaningar. Lärarna ger dock uttryck för en uppfattning om att elevgrupperna är homogena, i den meningen att de ligger nära varandra resultatmässigt och att det inte finns många så kallade "toppar" bland eleverna. Av elevintervjuer framgår att elever upplever att de inte får utmaningar i skolarbetet i tillräcklig utsträckning. Detta bekräftas av intervjun med rektorn som framhåller att skolan måste arbeta mer systematiskt med mål att sträva mot, istället för de lokala målen som enligt rektorn i hög grad är uppnåendemål.

Att skolan inte tillräckligt aktivt arbetar för att ge eleverna extra utmaningar framgår också av de individuella utvecklingsplanerna med skriftliga omdömen som Skolinspektionen tagit del av. I dessa saknas ofta framåtsyftande formuleringar som tydligt tar avstamp i mål att sträva mot och som beskriver hur skolan ska stimulera eleverna att nå så långt som möjligt i relation till målen.

Bedömningsområde: Särskilt stöd**Bedömning:**

Åtgärdsprogram utarbetas inte i enlighet med författningarnas krav.

Författningsstöd:

5 kap. 1 § grundskoleförordningen

Motivering:

Enligt uppgift från rektorn i Glömminge skola utarbetas inte alltid åtgärdsprogram i alla ämnen som eleven riskerar att inte nå målen i. Härvid ges bild och idrott och hälsa som exempel på ämnen där inte åtgärdsprogram utarbetats, fastän eleverna riskerat att inte nå målen i dessa ämnen.

Skolinspektionen har dock tagit del av ett antal åtgärdsprogram som utarbetats på skolan. De åtgärder som anges i åtgärdsprogrammen är inte konkreta avseende vilka insatser skolan ämnar vidta för att stödja eleven och det är inte tydligt när uppföljning av åtgärderna ska ske.

Se vidare Skolverkets allmänna råd och kommentarer för arbete med åtgärdsprogram (SKOLFS 2008:25).

Bedömningsområde: Särskilt stöd**Bedömning:**

Studiehandledning på modersmål ges inte till elever i behov av det.

Författningsstöd:

5 kap. 2 § grundskoleförordningen

Motivering:

Vid intervju med rektor framkommer att behovet av studiehandledning på modersmål inte alltid utreds. Därmed säkerställer inte skolan att elever får ett adekvat stöd.

Bedömningsområde: Rektors beslutsfattande**Bedömning:**

Skolans beslut om anpassad studiegång brister i kvalitet.

Författningsstöd:

5 kap. 10 § grundskoleförordningen

Motivering:

Enligt delegationsordningen i Mörbylånga kommun är beslut om anpassad studiegång delegerat till rektorn. Av elevvårdsprotokoll som Skolinspektionen tagit del av framgår att ett beslut om anpassad studiegång har fattats, men detta beslut uppfyller inte kraven på hur sådana beslut ska utarbetas. Beslutet är ej underskrivet av rektorn och tidsperioden för den anpassade studiegången är otydlig då det endast anges att en uppföljning ska göras följande termin. Beslut om anpassad studiegång måste följas upp, utvärderas och baseras på individuella bedömningar, vilket innebär att det är viktigt att de sträcker sig över definierade tidsperioder.

Vidare måste ett beslut om anpassad studiegång vara väl underbyggt och dokumenterat, då det kan innebära en reducerad lärotid och därmed får långtgående konsekvenser för en elev. I beslutet ska finnas en motivering och av denna ska det framgå hur undervisningen behöver anpassas till omfattning och innehåll utifrån elevens specifika behov. Av det beslut som Skolinspektionen tagit del av framgår inte vilka pedagogiska överväganden som ligger till grund för beslutet samt hur undervisningen behöver anpassas till omfattning och innehåll efter elevens behov.

Skolinspektionen har vid bedömningen även utgått från förvaltningslagens bestämmelser.